

25 травня 2026 р.

**АНАЛІЗ ПОСТАНОВИ
КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
«Про затвердження Національної програми адаптації законодавства України до права
Європейського Союзу (acquis ЄС)»
від 01 квітня 2026 р. № [438](#)**

ІНІЦІАТОРИ ДОКУМЕНТУ

Кабінет Міністрів України (урядова ініціатива в межах переговорного процесу про вступ України до Європейського Союзу).

ЗАГАЛЬНИЙ КОНТЕКСТ

Постанова Кабінету Міністрів України є ключовим системним актом у сфері європейської інтеграції України та фактично замінює попередню модель планування імплементації права ЄС (acquis ЄС) новою, більш централізованою та програмно - орієнтованою архітектурою.

Документ ухвалено на виконання переговорної рамки Європейського Союзу, схваленої Радою ЄС 21 червня 2024 року, та спрямований на уніфікацію всіх існуючих дорожніх карт і планів дій у єдину Національну програму.

У цьому контексті Україна переходить від фрагментарної системи імплементації (окремі дорожні карти, плани виконання рекомендацій Єврокомісії, секторальні стратегії) до інтегрованого програмного механізму з єдиним моніторингом та управлінням виконанням зобов'язань.

СТРАТЕГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТА ПЕРЕВАГИ

Постановою запроваджено єдину архітектуру євроінтеграційного планування в Україні. Замість розрізнених стратегічних документів – дорожніх карт, секторальних планів, програм імплементації Угоди про асоціацію – створюється одна Національна програма адаптації законодавства до acquis ЄС, яка стає обов'язковим орієнтиром для всіх органів виконавчої влади.

Програма поглинає весь масив чинних євроінтеграційних зобов'язань: верховенство права, реформу державного управління, демократичні інститути, захист прав національних меншин, рекомендації Єврокомісії. Дорожні карти, схвалені розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 травня 2025 р. № [475-р](#) у межах переговорного процесу не скасовуються, а визначаються складовими частинами Національної програми адаптації законодавства України до acquis ЄС. Тобто формується єдина система планування, моніторингу та координації виконання євроінтеграційних зобов'язань України. Водночас попередні постанови Кабінету Міністрів України, що окремо регулювали питання планування, моніторингу та звітування у сфері європейської інтеграції, втрачають чинність.

У межах нової моделі координації євроінтеграційних реформ посилюється роль організацій громадянського суспільства як учасників моніторингу, адвокації та експертного супроводу виконання зобов'язань України перед Європейським Союзом. ОГС фактично стають одним із ключових зовнішніх механізмів оцінки якості імплементації реформ, дотримання принципів верховенства права та функціонування демократичних інституцій.

Механізм виконання передбачає щоквартальну звітність міністерств і центральних органів виконавчої влади (ЦОВВ), обов'язкову підготовку законопроектів не пізніше ніж за шість місяців до встановлених дедлайнів, системну взаємодію з Верховною Радою та цифровий моніторинг через платформу [«пульс вступу»](#). Для органів місцевого самоврядування участь у системі рекомендована. Фінансування здійснюється в межах бюджетних призначень з можливістю залучення міжнародної технічної допомоги.

Ключовою цінністю постанови є не окремі нові інструменти, а сам факт системної консолідації. До її прийняття євроінтеграційна політика України існувала у форматі паралельних, слабо пов'язаних між собою документів – секторальних планів, дорожніх карт, програм імплементації Угоди про асоціацію. Постанова замінює цей масив єдиною Національною програмою адаптації законодавства до *acquis* ЄС, яка стає спільним операційним орієнтиром для всієї виконавчої вертикалі. Фактично вперше створюється єдиний «центр тяжіння» реформ – документ, який не конкурує з іншими стратегіями, а поглинає їх.

Постанова вводить інституційну відповідальність там, де раніше застосовувався менш формалізований підхід до управлінських рішень. Щоквартальна звітність, обов'язкова підготовка законопроектів не пізніше ніж за шість місяців до встановлених дедлайнів, цифровий моніторинг через платформу «пульс вступу» – усе це переводить євроінтеграцію з режиму декларацій у режим вимірюваних зобов'язань. Для органів влади, що звикли до річних циклів планування, це якісна зміна операційної логіки.

Формалізація взаємодії з комітетами Верховної Ради України є недооціненим елементом постанови. Залучення парламенту на ранніх етапах підготовки законодавчих змін суттєво знижує ризик відхилення законопроектів на стадії розгляду – проблему, що неодноразово призводила до зриву строків імплементації *acquis* у попередні роки.

Документ прямо вписаний у переговорний процес про вступ до ЄС і є виконанням зобов'язань, закріплених у Дорожній карті «Верховенство права». Це надає програмі не лише внутрішньополітичної, а й міжнародної ваги: її виконання є предметом оцінки Єврокомісії, що створює додатковий зовнішній стимул для дотримання встановлених вимог.

СИСТЕМНІ РИЗИКИ ТА ІНСТИТУЦІЙНІ ВИКЛИКИ

Концентрація управлінської функції на рівні Кабінету Міністрів України та ЦОВВ підвищує керованість процесу, але одночасно обмежує здатність регіонів адаптувати реформи до місцевої специфіки. В умовах, коли частина територій перебуває під окупацією або в зоні активних бойових дій, уніфікований підхід до виконання Програми може виявитися нежиттєздатним без передбачення виняткових механізмів.

Велика кількість індикаторів і висока частота звітування створюють інституційний стимул до оптимізації показників, а не до якісної імплементації *acquis*. Якщо система моніторингу вимірює факт підготовки законопроекту, але не якість його відповідності праву ЄС - «пульс вступу» фіксуватиме прогрес там, де його немає. Цей ризик потребує окремого методологічного вирішення.

Формула «в межах наявних бюджетних призначень» є стандартною, але в контексті Національної програми – недостатньою. Адаптація *acquis* ЄС у ключових кластерах (конкурентна політика, фінансові ринки, екологічні стандарти) потребує значних інституційних і фінансових ресурсів. Відсутність окремого фінансового плану програми – з визначенням пріоритетів і джерел – перетворює частину зобов'язань на декларативні.

Попри скасування низки попередніх актів, окремі секторальні стратегії можуть формально зберігати чинність, а розподіл компетенцій між ЦОВВ у частині виконання програми залишається недостатньо чітким. Це створює умови для дублювання функцій і «розмивання» відповідальності.

ВИСНОВОК

Постанова Кабінету Міністрів України є найбільш системним кроком у сфері управління євроінтеграційним процесом за останні роки. Вона не просто вводить новий документ – вона змінює саму логіку планування: від паралельних стратегій до єдиної операційної системи з вимірюваними зобов'язаннями та цифровим контролем виконання.

Водночас ефективність постанови визначатиметься не якістю її архітектури, а якістю її реалізації.

За умови врахування зазначених системних ризиків та інституційних викликів постанова здатна стати реальним операційним інструментом вступу України до Європейського Союзу, а не черговим плановим документом, що існує паралельно з реальністю.